

Ukens statistikk

8. - 12. november 1999

45

Statistics Norway

Statistisk sentralbyrå

Ny statistikk

- Eldresentre, 1998 3
- Hytteformidlere, september 1999 5
- Byggjekostnadsindeks, bustader, oktober 1999 7
- Elektrisitetsstatistikk, september 1999 8
- Campingstatistikk, september 1999 10
- Harmonisert konsumprisindeks for Norge, oktober 1999 11
- Hyttegrendstatistikk, september 1999 12
- Konsumprisindeksen, per 15. oktober 1999 13
- Prisindeks for førstegangsomsetning innenlands,
per 15. oktober 1999 14
- Produsentprisindeksen, per 15. oktober 1999 15
- Kvadratmeterpriser for eneboliger, juli 1998 - juni 1999 16
- Avfallsregnskap for plast, 1986-1997 18
- Fergetransport mellom Norge og utlandet,
september 1999 21
- Ordrestatistikk. Industri, 3. kvartal 1999 22
- Hotell- og restaurantvirksomhet, registerstatistikk 1997 23

Annet stoff

- Statistikk mot år 2000: 1990-1991:
Bankkrisen 27

Ukens statistikk

Redaksjon: Svein Longva (ansv. red.), Atle Jansson, Aina Landsverk og Ragnfrid Longva.

Trykk: Lobo Grafisk as.

Priser: Pr. år kr 950,- inkl. mva. Enkeltnr. kr 30,- inkl. mva.

ISSN: 0804-0524.

Husk å oppgi kilde: Ukens statistikk, Statistisk sentralbyrå.

Dagens statistikk

Ukens statistikk fungerer som en ukentlig oppsummering av de daglige statistikkfrigivningene på Statistisk sentralbyrås (SSB) webtjeneste. Der blir all ny statistikk presentert under navnet Dagens statistikk, som er en integrert del av hjemmesiden på webtjenesten.

Papirutgaven av Ukens statistikk kan du laste ned i PDF-format fra vår webtjeneste: <http://www.ssb.no/us/>.

I Dagens statistikk presenteres all ny statistikk fra SSB. Statistikken dekker hele spekteret av norsk samfunnsliv. Alle nye statistikker blir presentert med en nyhetsartikkel, tabeller og figurer. På hjemmesiden finner du tittel og ingress, med link til resten av artikkelen. Dagens statistikk blir oppdatert med nye statistikker hver dag kl. 1000.

En oversikt over alle planlagte frigivninger finnes i Statistikk-kalenderen, som du finner på vår webtjeneste:

<http://www.ssb.no/emner/kalender/>.

Publisering

Statistisk sentralbyrå utgir statistikk og analyser i en rekke ulike serier og periodiske publikasjoner. I **Norges offisielle statistikk** inngår Statistisk årbok, Historisk statistikk og Regionalstatistikk. **Samfunnsspeilet** og **Økonomiske analyser** bringer utdypende kommentarer og analyser. **Statistiske analyser** bringer mer "populære" analyser. **Sosiale og økonomiske studier** er en serie for forskningsformidling. **Rapporter** i tilknytning til aktuelle prosjekter og oppdrag. Aktuell statistikk presenteres i temapublikasjoner; **Bank- og kredittstatistikk**, **Månedstatistikk over utenrikshandelen**, **Bygginformasjon**, **Aktuelle befolkningstall**, **Barn og unge**, **Aktuell statistikk** og **Aktuell utdanningsstatistikk**.

I samarbeid med øvrige nordiske statistikkbyråer, utgis årlig Nordisk statistisk årbok, samt en CD-ROM med nordisk statistikk.

Bestilling av publikasjoner

Statistisk sentralbyrå,
Salg- og abonnementservice,
2225 Kongsvinger

Telefon: 62 88 55 00

Telefaks: 62 88 55 95

E-post: salg-abonnement@ssb.no

Enkeltpublikasjoner kan også kjøpes hos:
Akademika – avdeling for offentlige publikasjoner
Møllergt. 17, Postboks 8134 Dep, 0033 Oslo
Telefon: 22 11 67 70. Telefaks: 22 42 05 51

Alle publikasjoner finnes i vårt bibliotek.
Telefon: 22 86 46 42/43. Telefaks: 22 86 45 04.

Standardtegn i tabeller

Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Rettet siden forrige utgave	r
Desimalskilletegn	, (.)

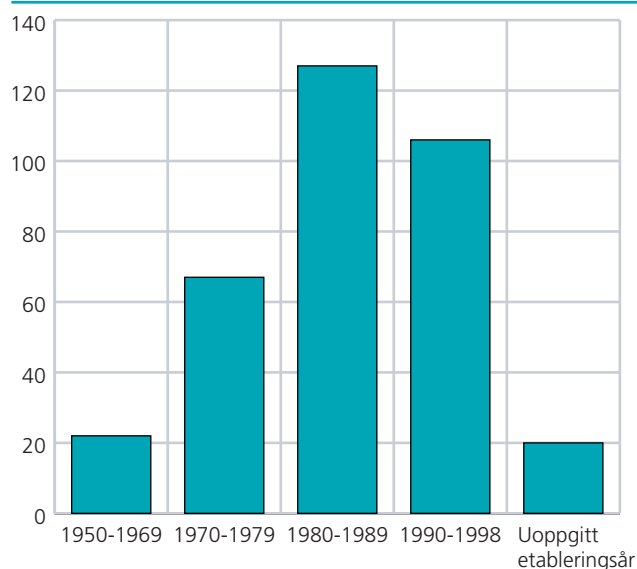
Eldresentre, 1998

Fortsatt "liv laga" for eldresentrene

Det var i alt 342 registrerte eldresentre her i landet i fjor. På 1990-tallet er det blitt etablert mer enn 100 nye sentre.

Eldresentrene ble opprinnelig lansert som et tiltak for byer og tettsteder. De første eldresentrene ble etablert allerede på 1950-tallet, men det var først i 1980-årene at sentervirksomheten for alvor skjøt fart. Fra 1979 til 1989 ble antall sentre nesten fordoblet.

Registrerte eldresentre, etter etableringsår

I fjor var det flest registrerte eldresentre i Oslo, med 46, og i Rogaland med 40. Deretter fulgte Akershus med 37 sentre. Færrest eldresentre var det i Finnmark med fire.

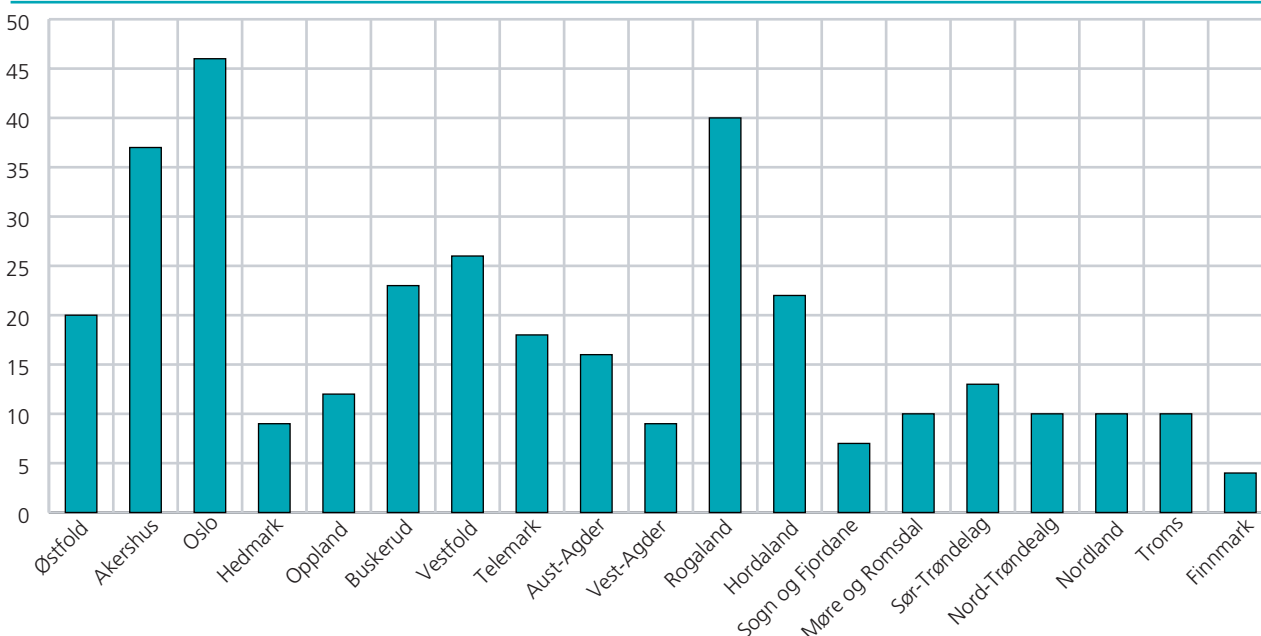
Om lag halvparten av eldresentrene som er registrert i statistikken er opprettet og drives av kommunen, mens 36 prosent er opprettet av en frivillig organisasjon. De frivillige organisasjonene driver noen flere sentre enn de eier. For 6 prosent av sentrene er driften et samarbeid mellom kommunen og en organisasjon. Ett av tre sentre drives sammen med en institusjon eller en form for bolig, for eksempel trygdebolig eller bokollektiv.

I 1998 ble det utført 1 150 lønnete årsverk i eldresentrene, og 70 prosent av disse ble lønnet over senterets budsjett. 1 900 personer var i lønnet arbeid. Hele 8 300 personer jobbet gratis.

Variierende åpningstider

Åpningstidene varierer mye sentrene imellom. Noen har åpent alle ukedager, og 12 timer per dag, mens andre har en mer begrenset åpningstid. I gjennomsnitt har et senter åpent 42 uker i året, fire dager i uken og 27 timer per uke.

Registrerte eldresentre, etter fylke. 1998

Mer enn 100 000 personer var bruker av et eldresenter i 1998. Det må antas at dette er litt lavt da 40 prosent av sentrene ikke har brukerregistrering og brukertallet er dermed basert på anslag.

To av tre sentre hadde virksomheten sin innenfor et geografisk avgrenset område. Tidligere var eldresentrene først og fremst et tilbud til pensjonister. I dag har så godt som alle sentra åpent også for personer under 67 år. En fjerdedel arrangerer informasjonsmøter for nye pensjonister, mens to av tre sender informasjon til eldre i distriktet en eller flere ganger i året.

Eldresentrene har også forskjellige tilbud til personer som av ulike årsaker ikke har mulighet til å komme til senteret. Det mest vanlige tilbudet er fotterapi, hårpleie og matlevering. Omtrent en fjerdedel har også et tilbud om sosialrådgivning og/eller besøktjeneste.

To av tre sentre oppgir at kommunen har en frivillighetsentral og vel halvparten av sentrene har også opprettet et samarbeid med denne. Det er også vanlig at sentrene har et samarbeid med kommunens eldreråd.

Tabell 1 Eldresentrenes drift. 1998

	Opprettet			Drift			Drives sammen med institusjon			Eget styre			Brukerråd				
	Kommunen	Frivillig organisasjon	Begge	Uopp-gitt	Kommunen	Frivillig organisasjon	Begge	Uopp-gitt	Ja	Nei	Uopp-gitt	Ja	Nei	Uopp-gitt	Ja	Nei	Uopp-gitt
I alt	170	124	20	28	165	130	22	25	108	200	34	147	159	36	123	176	43
Prosent	49,7	36,3	5,8	8,2	48,2	38,0	6,4	7,3	31,6	58,5	9,9	43,0	46,5	10,5	36,0	51,5	12,6

Tabell 2 Eldresentrenes virksomhet. 1998

	I alt	Per senter
Årsverk	1 154	3,37
Frivillige hjelpere	8 303	24
Brukere	100 753	295

Hytteformidlere, september 1999

Tyske gjester dominerer

I september i år ble det formidlet om lag 67 000 overnattinger i private hytter i Norge. Det tyske markedet dominerte, som det har gjort de siste månedene.

Noe i underkant av 80 prosent av overnattingene i september kom fra det tyske markedet. Ytterligere 11 prosent kom fra de andre utenlandsmarkedene spesifisert i statistikken, slik at 91 prosent av totaltrafikken ved private norske hytter formidlet gjennom hytteformidlere, var fra utenlandsmarkedet. Som for tidligere måneder i år, var trafikken fra det norske markedet beskjeden.

Nesten tre av fire hytteovernattinger var i Agder, Rogaland og Hordaland i september.

Over 1,1 millioner overnattinger så langt i år

Til og med september i år, har norske og utenlandske hytteformidlere formidlet 1,15 millioner overnattinger

til private norske hytter. Markedene Tyskland og Danmark har stått for henholdsvis 53 og 22 prosent av totaltrafikken. Norge har kun vært det tredje største enkeltmarked så langt i 1999 med 13 prosent. Som for tidligere perioder, har de andre markedene spesifisert i statistikken kun marginale andeler.

Hittil i år har Agderfylkene, Rogaland og Hordaland hatt nesten halvparten av overnattingene, om lag den samme andelen som østlandsfylkene Hedmark, Oppland, Buskerud og Telemark har hatt. De øvrige fylker har dermed hatt kun beskjeden trafikk så langt i år.

Tabell 1 Hytteformidlere. Overnattinger, etter gjestenes nasjonalitet og region. September 1999

Region	I alt	Norge	Utlandet i alt	Sverige	Danmark	Finland	Tyskland	Nederland	Frankrike	Storbritannia	Europa ellers	Andre land
Hele landet	66 806	6 090	60 716	853	1 430	42	53 235	1 415	630	651	1 848	612
Oslofjordområdet ¹	4 787	2 494	2 293	614	91	0	1 480	66	0	21	21	0
Hedmark.....	1 683	662	1 021	63	186	0	562	168	0	0	21	21
Oppland.....	3 049	1 685	1 364	59	433	0	839	33	0	0	0	0
Buskerud.....	84	0	84	0	21	0	63	0	0	0	0	0
Telemark.....	7 829	633	7 196	12	115	0	6 977	78	0	0	0	14
Agder ²	20 235	217	20 018	0	308	0	19 458	105	63	0	84	0
Rogaland.....	14 433	252	14 181	42	157	0	12 230	372	189	420	462	309
Hordaland.....	9 365	84	9 281	42	77	0	7 440	425	294	147	588	268
Sogn og Fjordane.....	4 426	63	4 363	21	42	42	3 292	147	84	63	672	0
Midt-Norge ³	873	0	873	0	0	0	852	21	0	0	0	0
Nord-Norge ⁴	42	0	42	0	0	0	42	0	0	0	0	0

¹ Østfold, Akershus og Vestfold. ² Aust-Agder og Vest-Agder. ³ Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag. ⁴ Nordland, Troms og Finnmark.

Tabell 2 Hytteformidlere. Overnattinger, etter gjestenes nasjonalitet og region. Januar-september 1999

Region	I alt	Norge	Utlandet i alt	Sverige	Danmark	Finland	Tyskland	Nederland	Frankrike	Storbritannia	Europa ellers	Andre land
Hele landet	1 146 830	153 792	993 038	77 433	250 183	3 913	611 253	21 812	3 501	4 743	10 411	9 789
Oslofjordområdet ¹	20 127	3 591	16 536	1 156	1 368	21	12 309	774	21	294	231	362
Hedmark.....	258 749	52 887	205 862	64 522	114 522	3 066	17 869	3 180	63	21	222	2 397
Oppland.....	51 112	10 900	40 212	836	7 501	105	27 610	3 080	63	126	597	294
Buskerud.....	180 772	46 392	134 380	9 011	101 315	91	18 921	2 384	267	147	504	1 740
Telemark.....	50 775	2 932	47 843	142	2 054	42	43 563	1 118	42	588	147	147
Agder ²	251 754	30 709	221 045	170	18 287	63	196 923	3 050	168	438	667	1 279
Rogaland.....	108 233	1 728	106 505	294	1 942	42	99 121	1 525	609	819	1 155	998
Hordaland.....	109 113	1 931	107 182	420	1 437	63	96 639	2 882	987	882	2 415	1 457
Sogn og Fjordane.....	79 569	1 364	78 205	357	1 050	189	68 777	2 174	693	987	3 045	933
Midt-Norge ³	32 797	1 085	31 712	378	518	105	27 162	1 351	504	399	1 113	182
Nord-Norge ⁴	3 829	273	3 556	147	189	126	2 359	294	84	42	315	0

¹ Østfold, Akershus og Vestfold. ² Aust-Agder og Vest-Agder. ³ Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag. ⁴ Nordland, Troms og Finnmark.

Tabell 3 Hytteformidlere. Overnattinger, etter gjestenes nasjonalitet og måned. 1999

Måned	I alt	Norge	Utlandet i alt	Sverige	Danmark	Finland	Tyskland	Neder- land	Frankrike	Storbri- tannia	Europa ellers	Andre land
I alt	1 146 830	153 792	993 038	77 433	250 183	3 913	611 253	21 812	3 501	4 743	10 411	9 789
Januar	96 218	17 219	78 999	11 916	41 455	382	22 987	965	204	21	70	999
Februar	123 633	29 947	93 686	11 529	63 847	1 907	13 352	1 595	0	39	84	1 333
Mars	198 674	35 168	163 506	29 235	113 954	481	18 059	756	0	63	93	865
April	68 019	23 580	44 439	19 980	3 141	425	19 823	234	21	63	21	731
Mai	60 733	4 205	56 528	258	1 260	42	49 658	3 043	252	525	1 113	377
Juni	91 375	7 780	83 595	713	4 688	147	71 806	3 116	504	756	1 209	656
Juli	263 818	22 917	240 901	1 832	17 132	403	206 748	6 045	1 071	1 659	3 558	2 453
August	177 554	6 886	170 668	1 117	3 276	84	155 585	4 643	819	966	2 415	1 763
September	66 806	6 090	60 716	853	1 430	42	53 235	1 415	630	651	1 848	612
Oktober												
November												
Desember												

Byggjekostnadsindeks, bustader, oktober 1999

Oppussing blir dyrare

Materialkostnadene for måling, tapetsering og legging av golvbelegg steig med om lag 1,5 prosent frå september til oktober, etter å ha vore stabil i lang tid. Dei totale byggjekostnadene gjekk opp med 1,7 prosent frå oktober i fjor til oktober i år.

Endringa er låg for dei fleste delindeksane frå september til oktober i år. Samanlikna med oktober i fjor gjekk delindeksane opp med mellom 1 og 2 prosent. Unnataket er byggjekostnadene for rørleggjar- og elektrikararbeid, som dei siste tolv månadene auka med respektive 3,3 og 5,2 prosent.

Det er liten skilnad mellom indeksane for einebustader, rekkjehus og bustadblokker. Materialkostnadene har stige med om lag 2 prosent dei siste 12 månadene.

Byggjekostnadsindeks for bustader. 1978=100

	Oktober 1999	Endring i prosent	
		September 1999-oktober 1999	Oktober 1998-oktober 1999
Byggjekostnader, totalt . . .	268,6	0,1	1,7
Materialkostnader, totalt . .	276,6	0,2	1,8
Einebustader av tre			
Total	266,2	0,1	1,7
Materialer	272,6	0,2	1,8
Målararbeid			
Total	247,2	0,7	1,4
Materialer	244,3	1,3	1,9
Rekkjehus av tre			
Total	272,6	0,2	1,7
Materialer	282,6	0,3	1,9
Målararbeid			
Total	259,8	0,7	1,5
Materialer	267,3	1,7	2,4
Bustadblokker			
Total	273,1	0,1	1,7
Materialer	285,6	0,2	2,0
Målararbeid			
Total	257,5	0,6	1,4
Materialer	263,1	1,6	2,2

Elektrisitetsstatistikk, september 1999

Høyt elforbruk i kraftintensiv industri

Forbruket i kraftintensiv industri var i september 2 620 GWh. Det er det høyeste som er målt for denne måneden og er 4,5 prosent høyere enn tilsvarende måned i fjor. For annet forbruk var det derimot en nedgang på 6,0 prosent.

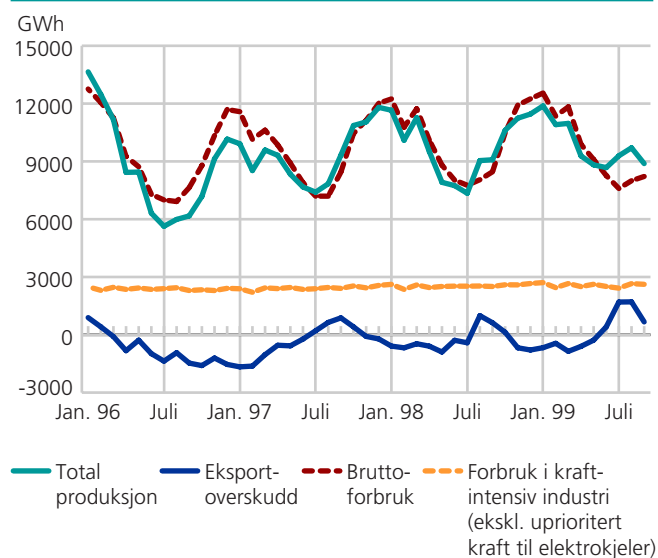
Elforbruket i annet forbruk enn kraftintensiv industri viste i september en nedgang på hele 6,0 prosent til 5 598 GWh.

Elektrisitetsforbruket i kraftintensiv industri var i september 0,5 prosent høyere enn den forrige månedsrekorden i september 1984. Økningen i elforbruket er størst i produksjonen av kjemiske råvarer med 19,9 prosent sammenlignet med september i 1998. Elforbruket i produksjon av aluminium og andre metaller hadde en økning på 3,0 prosent. Produksjon av jern, stål og ferrolegeringer hadde en nedgang i forbruket av elektrisk kraft på 1,5 prosent.

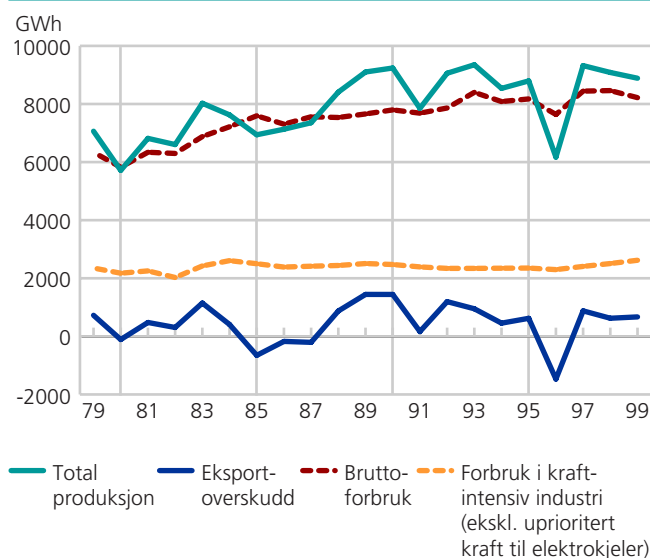
Hittil i år er elforbruket i kraftintensiv industri på 23 176 GWh, som er 7,3 prosent høyere enn gjennomsnittlig elforbruk i kraftintensiv industri de siste 10 årene. For de siste 12 måneder er forbruket av elektrisk kraft i kraftintensiv industri 2,9 prosent høyere enn for tilsvarende 12-månedersperiode i fjor.

Totalt forbruk av elektrisk kraft var i september 8 218 GWh. Dette er en nedgang på 2,9 prosent sammenlignet med samme måned i 1998. Selv om elforbruket i september har gått ned i forhold til september i fjor er forbruket hittil i år rekordhøyt med 86 798 GWh, en

Produksjon, forbruk og eksportoverskudd av elektrisk kraft per måned. GWh

Produksjon, forbruk og eksportoverskudd av elektrisk kraft i september. 1979-1999. GWh

økning på 1,0 prosent i forhold til samme periode i fjor. Til sammenligning har forbruket av elektrisk kraft for årets ni første måneder de siste ti årene vært i gjennomsnitt 81 346 GWh. Forbruket av elkraft har de siste 12 måneder vært 121 451 GWh. Dette er en økning på 1,6 prosent, som også er lik den årlige gjennomsnittlige veksten i elforbruket for de siste ti årene.

Middels elproduksjon og eksportoverskudd av elkraft

Etter tre måneder med rekordhøy produksjon av elektrisk kraft, var produksjonen i september middels med 8 887 GWh. Dette er 2,2 prosent lavere enn tilsvarende måned i fjor. Hittil i år er imidlertid elproduksjonen rekordhøy med 88 434 GWh. Ser man også på de siste 12 måneder er produksjonen av elkraft rekordhøy med 121 750 GWh. Til sammenligning er elproduksjonen de siste 12 måneder 4,7 prosent høyere enn gjennomsnittlig elproduksjon for samme periode de siste 10 årene. Dette betyr at selv med nedgangen i elproduksjonen i september, kan det gå mot et år med rekordhøy produksjon av elektrisk kraft. I midten av september, mandagen i uke 37, var fyllingsgraden i vannmagasinene 88,9 prosent av total magasinkapasitet.

Norge hadde i september et eksportoverskudd av elektrisk kraft på 670 GWh. Hittil i år har Norge eksportert 1 636 GWh mer elkraft enn vi har importert. De siste 12 måneder har det blitt eksportert 7 833 GWh elektrisk kraft og importert 7 534 GWh. Dette gir et eksportoverskudd på 299 GWh de siste 12 måneder,

sammenlignet med et importoverskudd på 2 186 GWh i tilsvarende periode i fjor. Det er i første rekke en relativt sterk økning i eksporten som har ført til denne endringen i kraftbalansen. Dette skyldes i stor grad at veksten i elproduksjonen har i denne perioden vært høyere enn veksten i elforbruket.

Tabell 1 Produksjon, import, eksport og forbruk av elektrisk kraft. GWh. Foreløpige tall

	Tolvmånedersperioder			Januar-september			September	
	Oktober 1997 t.o.m. sep- tember 1998	Oktober 1998 t.o.m. sep- tember 1999	Endring i prosent	1998	1999	Endring i prosent	1998	1999
Østfold	4 655	4 585	-1,0	3 680	3 508	-5,0	430	291
Akershus	963	902	-6,0	752	680	-9,0	88	58
Oslo	58	97	67,0	48	69	45,0	2	8
Hedmark	2 493	2 315	-7,0	1 862	1 680	-10,0	237	108
Oppland	5 894	5 786	-2,0	4 604	4 169	-9,0	559	399
Buskerud	9 840	10 031	2,0	7 051	7 131	1,0	758	605
Vestfold	14	16	10,0	10	12	20,0	1	1
Telemark	12 124	13 140	8,0	8 479	9 318	10,0	1 037	930
Aust-Agder	4 168	4 693	13,0	2 709	3 368	24,0	266	361
Vest-Agder	7 829	9 663	23,0	5 382	6 906	28,0	677	595
Rogaland	8 486	10 759	27,0	6 204	7 605	23,0	574	557
Hordaland	14 952	15 825	6,0	10 636	12 145	14,0	1 052	1 369
Sogn og Fjordane	13 022	13 841	6,0	9 111	10 610	16,0	1 164	1 287
Møre og Romsdal	6 630	5 539	-16,0	4 717	3 906	-17,0	457	269
Sør-Trøndelag	5 200	3 983	-23,0	3 832	2 886	-25,0	345	174
Nord-Trøndelag	3 271	3 000	-8,0	2 241	2 117	-6,0	225	231
Nordland	14 022	13 455	-4,0	9 594	9 470	-1,0	951	1 315
Troms	2 290	2 563	12,0	1 618	1 738	7,0	109	169
Finnmark	1 414	1 509	7,0	1 094	1 081	-1,0	149	157
Svalbard	50	48	-4,0	36	35	-4,0	3	4
Total produksjon	117 374	121 750	3,7	83 660	88 434	5,7	9 085	8 887
Vannkraft	116 668	120 950	3,7	83 142	87 833	5,6	9 056	8 819
Varmekraft	705	800	13,5	518	601	16,0	29	68
+ Import	6 985	7 534	7,9	5 628	5 115	-9,1	189	250
- Eksport	4 799	7 833	63,2	3 329	6 751	102,8	813	920
= Brutto forbruk innenlands	119 560	121 451	1,6	85 959	86 798	1,0	8 461	8 218
Forbruk ¹ i kraftintensiv industri ²	30 144	31 023	2,9	22 609	23 176	2,5	2 507	2 620
Prod. av kjemiske råvarer	5 296	5 156	-2,6	3 976	3 890	-2,2	385	461
Prod. av jern, stål og ferrolegeringer	6 776	7 191	6,1	5 171	5 282	2,1	604	595
Prod. av aluminium og andre metaller	18 072	18 676	3,3	13 462	14 005	4,0	1 519	1 564

¹Målt hos mottakeren. ²Unntatt tilfeldig kraft til elektrokjeler.

Campingstatistikk, september 1999

Nedgang for campingplassene

Det var 345 000 overnattinger ved norske campingplasser i september i år. Dette var en nedgang med over 10 000 overnattinger eller med 3,0 prosent sammenlignet med september 1998. Det var svikt i trafikken både fra utenlands- og innenlandsmarkedet med 3,0 prosent.

Det var nedgang for alle de større utenlandsmarkedene spesifisert i statistikken. De fire største utenlandsmarkedene i september var Tyskland, Sverige, Danmark og Nederland. Disse markedene, som sto for en andel på nesten 80 prosent av utenlandstrafikken, viste en nedgang i antall overnattinger sammenlignet med september i fjor. Unntaket var Nederland. Det største utenlandsmarkedet, Tyskland, hadde en nedgang med 2,8 prosent sammenlignet med september i fjor. Størst prosentvis nedgang blant de store hadde Danmark, med over 30 prosent svikt i campingtrafikken til Norge. Nederland viste derimot økning med over 40 prosent, fra 4 700 overnattinger i september i fjor til 6 700 overnattinger i september i år.

Sommersesongen

Sommersesongen som dekker perioden fra mai til og med september, er den viktigste perioden for campingplassene og dekket i 1998 85 prosent av trafikken på årsbasis. I sommersesongen i år var det i alt 6,12 millioner overnattinger ved campingplassene, mot 6,17 millioner overnattinger for sommersesongen i fjor.

Dette var en nedgang på i underkant av 1 prosent. Antall utenlandske overnattinger ble redusert fra 2,16 millioner til 2,03 millioner i sommer, noe som var en nedgang på 6,1 prosent. Tyskerne, som vanligvis dominerer utenlandsmarkedet, hadde en nedgang i trafikken fra 894 000 overnattinger sommeren 1998 til 823 000 sommeren i år, en nedgang på 8,0 prosent. Også de andre større utenlandsmarkedene hadde nedgang sammenlignet med sommertrafikken i fjor.

Fra det innenlandske markedet var det derimot vekst i trafikken, fra 4,01 millioner sommeren i fjor til 4,09 millioner overnattinger sommeren i år. Dette var en økning på 2,0 prosent.

Kapasitet

Det var 518 åpne campingplasser i september 1999, som hadde en innekapasitet på 7 995 hytter/rom. Dette var en nedgang på 19 campingplasser og 178 hytter/rom i forhold til september i fjor.

Harmonisert konsumprisindeks for Norge, oktober 1999

Økte energipriser

For oktober var den harmoniserte konsumprisindeksen **107,5 (1996=100)**, en økning på **0,6 prosent** fra september i år. Fra oktober i fjor til oktober i år (12-månedersveksten) økte indeksen med **2,4 prosent**.

12-månedersveksten for september var på 1,8 prosent.

Oppgangen i den harmoniserte konsumprisindeksen fra september til oktober skyldtes i hovedsak økte energipriser. Prisen på elektrisitet bidro mest til oppgangen med en økning på 7 prosent.

Totalindeksen for EØS-området var i september 104,6, en økning på 0,1 prosent fra august.

12-månedersveksten for september var på 1,2 prosent.

Harmonisert konsumprisindeks for Norge og andre utvalgte land

	Endring i prosent				
	Aug. 99	Juli- Aug.-sept. 99	Aug. 98- aug. 99	Sept. 98- sept. 99	Okt. 98- okt. 99
Norge	-0,5	0,9	1,7	1,8	*2,4
Sverige	0,0	0,9	0,8	1,1	
Danmark	0,3	0,4	2,4	2,4	
Finland	0,1	0,5	1,3	1,4	
Tyskland	0,0	-0,3	0,7	0,8	
Storbritannia	0,4	0,4	1,3	1,2	
EU	0,1	*0,2	1,2	*1,2	
ØMU	0,2	*0,1	1,2	*1,2	
USA ¹	0,3		2,3		
Japan ¹	0,3		0,3		

¹Nasjonal konsumprisindeks.

Kilde: Statistisk sentralbyrå og EUROSTAT.

Hyttegjengstatistikk, september 1999

Økning for hyttegjengene

Det var 28 500 overnattinger ved norske hyttegjengender i september i år, mot 25 500 overnattinger i september 1998. Dette gir en økning på 12,0 prosent. Trafikken både fra utenlands- og fra innenlandsmarkedet økte sammenlignet med september i fjor.

Trafikken fra innenlandsmarkedet økte fra 12 700 overnattinger i september 1998 til 13 300 i september i år eller 5,0 prosent. Trafikken fra utenlandsmarkedet viste en enda større økning, fra 12 800 overnattinger i september 1998 til 15 200 i september i år. Dette var en økning på 19,0 prosent.

Det var stor økning for det viktigste utenlandsmarkedet, Tyskland. Antall tyske overnattinger økte fra 8 200 i september 1998 til 10 700 i september 1999, en økning på nesten 31 prosent.

Hittil i år

Det har vært en økning i totaltrafikken på over 27 prosent hittil i år. Til og med september i år var det om lag

338 000 overnattinger fordelt på 152 000 norske og 187 000 utenlandske overnattinger. Tilsvarende tall for samme periode i 1998, var 267 000 overnattinger totalt fordelt på 122 000 norske og 145 000 utenlandske. Dette gir en økning på 28 prosent i utenlandstrafikken, mens trafikken fra innenlandsmarkedet økte med 25 prosent sammenlignet med tilsvarende periode i 1998.

Større kapasitet

Det var 154 åpne hyttegjengender i september i år, det samme antall som i september 1998. Antall hytter/rom i disse hyttegjengene har imidlertid økt fra 1 024 i september i fjor til 1 122 i september i år.

Konsumprisindeksen, per 15. oktober 1999

Dyrere elektrisitet

Konsumprisindeksen steg med 0,5 prosent fra 15. september til 15. oktober i år. Økningen skyldes i hovedsak dyrere elektrisitet for husholdningene. Fra oktober i fjor til oktober i år (12-månedersveksten) steg indeksen med 2,5 prosent. I september var 12-månedersveksten 2,1 prosent. Totalindeksen for oktober var 103,1 (1998 = 100).

Prisen på elektrisitet til private husholdninger, inkludert nettleie og avgifter, økte med 7 prosent fra september til oktober. Det er i hovedsak kraftselskap som lot være å øke prisen i september som satte opp kraftprisen i oktober. Totalt sett har elektrisitetsprisen til private husholdninger økt med over 13 prosent fra august. Prisene på parafin, fyringsoljer og andre produkter til oppvarming av bolig samt bensin steg også sist måned.

Billigere IT-utstyr

Klær og skotøy har blitt noe dyrere den siste måneden. For klær var det i hovedsak prisøkning på en del fritidsplagg, mens andre typer klær bare hadde svak eller ingen prisendring. For skotøy gjaldt prisoppgangen de fleste typer. Det ble registrert prisnedgang på audiovisuelt utstyr som videospillere, TV og IT-utstyr, og på husholdningsapparater som kjøleskap og kjøkkenmaskiner. Prisetilfallet på husholdningsapparater skyldes stor tilbudsaktivitet i oktober, mens prisene på audiovisuelt utstyr har falt gjennom lengre tid.

Siste 12 måneder

I oktober var 12-månedersveksten 2,5 prosent, en økning fra 2,1 prosent i september og 1,9 prosent i august. Hovedårsaken til den sterke økningen i 12-månedersveksten er oppgangen i elektrisitetsprisene i september og oktober i år. I samme tidsrom i fjor falt

prisen på elektrisitet svakt, før kraftprisen til husholdninger steg mot slutten av fjoråret. Prisoppgangen på elektrisitet som har kommet to måneder tidligere i år enn i fjor, har derfor påvirket 12-månedersveksten i konsumprisindeksen i vesentlig grad.

Konsumprisindeksen. 1998=100

	Indeks. Okt. 1999	Endring i prosent		
		Sept.- okt. 1999	Okt. 1998- okt. 1999	Jan.-okt. 98-jan.- okt. 99
Totalindeks.	103,1	0,5	2,5	2,2
Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	103,2	0,4	1,9	3,2
Alkoholdrikker og tobakk	103,7	0,2	3,5	3,1
Klær og skotøy	100,8	1,2	-0,3	-1,0
Bolig, lys og brensel	103,3	1,1	3,6	1,9
Møbler og hush.artikler mv.	101,7	0,1	1,0	1,4
Helsepleie	105,6	0,1	4,6	4,9
Transport	103,6	0,1	3,5	2,6
Post- og teletjenester	90,6	-0,1	-9,5	-6,5
Kultur og fritid	102,4	-0,2	1,7	2,3
Utdanning	108,5	-	5,3	4,7
Hotell- og restaurant- tjenester	104,2	0,5	2,6	3,6
Andre varer og tjenester	104,6	0,1	3,6	3,9

Prisindeks for førstegangsomsetning innenlands, per 15. oktober 1999

Høyere pris på bearbeidde varer

Prisindeksen for førstegangsomsetning innenlands steg med 0,1 prosent fra september til oktober. Bearbeidde varer, hovedsakelig gruppert etter materialet, bidro mest til økningen. 12-månedersendringen for totalindeksen steg til 2,4 prosent.

Bearbeidde varer bidro med en oppgang på 0,7 prosent etter å ha vært uendret forrige måned.

Gruppene kjemikalier og ikke-spiselige råvarer – unnatt brenselstoffer, bidro også til økningen i totalindeksen – begge hadde en stigning på 0,3 prosent fra foregående måned. Også andre grupper hadde en svak oppgang. Totalindeksen øker likevel med bare 0,1 prosent på grunn av nedgang i gruppene matvarer og levende dyr, og brenselstoffer, brenselolje og elektrisk kraft.

For første gang siden februar var det nedgang i gruppen brenselstoffer, brenselolje og elektrisk kraft. Indeksen sank med 0,4 prosent fra forrige måned, noe som hovedsakelig skyldes lavere importpriser på råolje og relaterte produkter. I tillegg var det, i likhet med forrige måned, et fall i prisene på matvarer og levende dyr. Denne gangen var nedgangen 0,3 prosent. Hovedårsaken til dette er fallende priser på lammekjøtt, dyrefôr og kaffe, mens økende priser på importert frukt drar i motsatt retning.

Gruppert etter anvendelse økte indeksen for konsumgoder med 0,1 prosent fra september til oktober. 12-månedersendringen er stabil på 1,9 prosent.

Prisindeks for førstegangsomsetning innenlands. 1981=100

	Oktober 1999	Endring i prosent		
		September 1999- oktober 1999	Oktober 1998- oktober 1999	Januar- oktober 1998- januar- oktober 1999
Totalindeks.	177,1	0,1	2,4	1,3
Matvarer og levende dyr . . .	176,0	-0,3	-2,0	-0,4
Drikkevarer og tobakk	269,4	-	7,2	6,0
Råvarer, ikke-spiselige, unnt. brenselstoffer	156,7	0,3	2,1	-0,1
Brenselstoffer, brenselolje og elektrisk kraft	162,3	-0,4	11,9	4,0
Dyre- og plantefett, voks . . .	180,8	0,5	-1,5	2,2
Kjemikalier	168,6	0,3	1,9	1,1
Bearbeidde varer	176,9	0,7	0,3	0,1
Maskiner og transportmidler	183,7	0,1	1,6	1,8
Forskjellige ferdigvarer	194,5	0,1	2,0	1,3

Produsentprisindeksen, per 15. oktober 1999

Lavere oljepris

Fall i oljeprisene motvirket økningen i industrien, og førte til uendret totalindeks fra september til oktober. Fra oktober 1998 til oktober 1999 (12-månedersendringen) steg totalindeksen med 4,7 prosent etter en økning på 4,5 prosent forrige måned.

OPEC-landene økte i oktober for første gang produksjonen siden produksjonskuttene trådte i kraft i mars. I tillegg til produksjonsøkningen på 400 000 fat per dag i september viste IEAs tall for tredje kvartal økte oljelagre i den industrialiserte verden. Dette ga negative signaler i markedet som kan ha bidratt til å skape tvil om OPEC vil forlenge produksjonskuttene utover mars 2000. Fra september til oktober falt den gjennomsnittlige prisen på Brent Blend til knapt 170 kroner. Tross dette var prisen i overkant av 80 prosent høyere enn i samme periode i fjor.

Reduksjonen i oljeprisene førte til et fall i gruppen oljeutvinning og bergverksdrift på 1,0 prosent. En noe kraftigere nedgang i oljeprisen på samme tid i fjor førte til at 12-månedersveksten i oktober i år økte fra 31,3 til 33,3 prosent.

Industriens priser øker fortsatt

Oppgangen for industrien sett under ett skyldes først og fremst økte priser innenfor gruppen produksjon av kjemiske produkter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter. Størst innvirkning hadde fyringsoljene: Sett i forhold til forrige måned viste London Spot Markets en prisøkning på tung fyringsolje på 7,5 prosent målt i norske kroner.

En nedgang på 0,4 prosent fra forrige måned i gruppen produksjon av næringsmidler, drikkevarer og tobakksvarer bidro til å dempe veksten for industrien noe. Nedgangen i denne gruppen har i første rekke sammenheng med reduserte priser på førstoffer, kaffe og sauekjøtt.

Metallene viste en nedgang på 0,2 prosent. Historisk lave priser på metaller i fjor førte likevel til at 12-månedersendringen gikk opp fra 1,6 prosent i forrige måned til 2,9 prosent i oktober. 1998 var preget av svak etter-spørsel etter metall og rekordlave priser på de internasjonale varebørsene. Nedgangen fra september til

oktober skyldes i stor grad reduserte markedspriser på magnesium grunnet stor tilgang av rent magnesiummetall fra Kina. Betydelige omsatte kvanta av magnesium i markedet syntes å være grunnet stor interesse blant markedsaktørene i påvente av en mulig innstramning av handelsrestriksjonene mot kinesisk metall inn i Europa.

Totalt økte industriens priser med 0,2 prosent sett i forhold til forrige måned. 12-månedersveksten i oktober var uendret sammenlignet med september, det vil si 2,3 prosent.

Produsentprisindeks. 1981=100

	Endring i prosent			
	Oktober 1999	September 1999- oktober 1999	Oktober 1998- oktober 1999	Januar-oktober 1998- januar-oktober 1999
Totalindeks.	170,3	-	4,7	2,4
Oljeutvinning og bergverksdrift	114,2	-1,0	33,3	14,2
Industri.	176,5	0,2	2,3	1,5
Produksjon av næringsmidler, drikkevarer og tobakksvarer.	202,4	-0,4	-0,3	1,4
Produksjon av tekstilvarer, bekledningsvarer, lær- og lærvare	158,9	-0,1	0,6	1,0
Produksjon av trevarer	188,3	0,9	0,9	-0,3
Treforedling, grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	203,5	0,5	3,0	2,7
Produksjon av kjemiske produkter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter.	136,3	1,0	9,7	3,2
Produksjon av mineralske produkter.	215,4	-	1,7	1,9
Produksjon av metaller.	138,0	-0,2	2,9	-1,2
Produksjon av verkstedprodukter.	189,3	-	1,3	1,7

Kvadratmeterpriser for eneboliger, juli 1998 - juni 1999

Mindre prisforskjeller på bolig

Prisforskjellene mellom brukte og nye eneboliger er blitt mindre. I perioden juli 1998 til juni 1999 er kvadratmeterprisen for brukte eneboliger 84 prosent av kvadratmeterprisen for nye eneboliger. I tilsvarende beregninger for perioden juli 1993 til juni 1994 var forholdet 77,5 prosent.

Kvadratmeterprisene for brukte og nye eneboliger har steget henholdsvis 57,7 og 45,7 mellom disse to periodene. Kvadratmeterprisene er ikke justert for variasjoner i boligens kvalitet mellom fylkene eller over tid.

Dyrt å bygge nytt i Oslo og Akershus

Statistikken viser en kraftig prisøkning på nye eneboliger i Oslo og Akershus sammenlignet med resten av landet. I Oslo og Akershus har kvadratmeterprisen steget med over 70 prosent fra 1993/1994 til 1998/1999. Også i Stavanger og i Vestfold har det vært en sterk prisøkning, henholdsvis 57 og 60 prosent. Lavest prisvekst har det vært Sogn og Fjordane og Telemark med rundt 25 prosent. Hedmark fylke er det eneste fylket hvor vi har registrert større prisvekst på nye enn på brukte eneboliger, henholdsvis 39 og 34 prosent.

Prisøkningen på nye eneboliger skyldes ikke bare generell kostnadsøkning og økte marginer i byggebransjen. Standarden på nye eneboliger har også økt. Den nye plan og bygningsloven krever blant annet bedre isolering. Vannbåren gulvvarme installeres nå i hver fjerde enebolig. Også andelen nye boliger med balansert ventilasjon og sentralstøvsuger har økt.

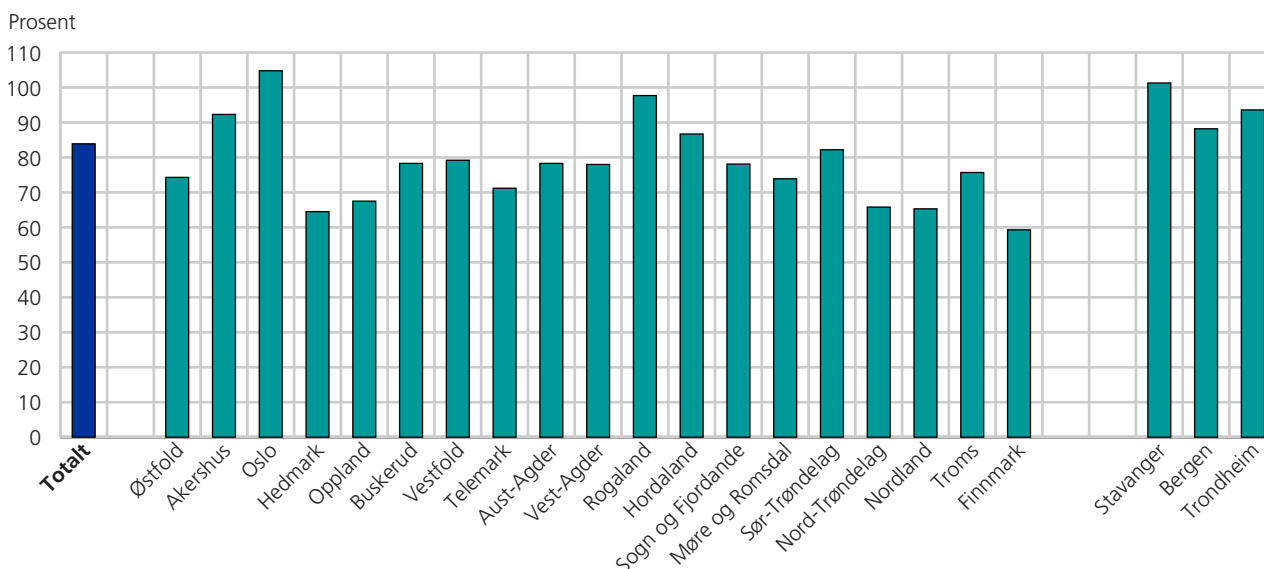
Brukt og nytt like dyrt i Oslo og Stavanger

De store regionale variasjonene i boligprisene kommer også til syne i forholdet mellom nye og brukte boliger. I sentrale strøk finner vi de minste prisforskjellene mellom brukte og nye eneboliger. I Oslo og Stavanger ligger kvadratmeterprisen på brukte og nye eneboliger omtrent på samme nivå. I Bergen, Trondheim og Akershus ligger kvadratmeterprisen på brukte eneboliger om lag 10 prosent under kvadratmeterprisen på nye. Noe av forklaringen på de relativt høye bruktboligprisene i pressområdene er at det bygges lite nytt i forhold til etterspørselen, og at det er mangel på tomter med sentral beliggenhet.

I perioden juli 1993 til juni 1994 lå prisene på brukte eneboliger i Oslo og Stavanger like under prisen på nye eneboliger, mens bruktboligprisene i Bergen og Trondheim var 20 prosent lavere enn prisen på nye eneboliger.

De største prisforskjellene mellom brukte og nye eneboliger finner vi i Hedmark, Oppland, Nord-Trøndelag, Nordland og Finnmark. I de fire første fylkene er kvadratmeterprisen på en brukt enebolig om lag 65 prosent av prisen på en ny enebolig. I Finnmark er prosentandelen nede i 60.

Eneboliger. Bruktboligpris i prosent av nyboligpris, etter fylke. Juli 1998-juni 1999

Usikre tall for storbyene

Det er få observasjoner av brukte og nye eneboliger i Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim. Samtidig er det store regionale prisforskjeller innad i byområdene. Dette gjør sammenligningene i storbyene mer usikre.

Om statistikken

Statistikken bygger på grunnlagsmaterialet til de kvartalsvise prisindeksene for bruktboliger og nye eneboliger. Kvadratmeterprisene for omsatte brukte eneboliger

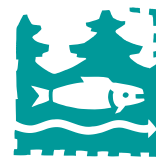
og fullførte nye eneboliger, i perioden juli 1998 til juni 1999, bygger på henholdsvis 11 300 og 4 000 prisobservasjoner. Kvadratmeterprisene for brukte og nye eneboliger, i perioden juli 1993 til juni 1994, bygger på henholdsvis 11 700 og 3 000 prisobservasjoner.

Prisen er per kvadratmeter bruksareal (BRA). BRA er bl.a. inklusiv kjeller og boder i eneboliger. Presis definisjon finnes i NS 3940.

Tabell 1 Gjennomsnittlig kvadratmeterpris¹ for brukte og nye eneboliger, etter fylke. Juli 1993-juni 1994, juli 1998-juni 1999

Fylke	Brukte eneboliger			Nye eneboliger			Bruktpris i prosent av nypris	
	Kvadratmeterpris		Endring i prosent	Kvadratmeterpris ²		Endring i prosent	Juli 93-juni 94	Juli 98-juni 99
	Juli 93-juni 94	Juli 98-juni 99		Juli 93-juni 94	Juli 98-juni 99			
Totalt	4 029	6 355	57,7	5 196	7 571	45,7	77,5	83,9
Østfold	3 637	5 491	51,0	5 568	7 393	32,8	65,3	74,3
Akershus	4 866	8 682	78,4	5 421	9 406	73,5	89,8	92,3
Oslo	6 559	12 491	90,4	6 860	11 923	73,8	95,6	104,8
Hedmark	3 480	4 650	33,6	5 197	7 206	38,7	67,0	64,5
Oppland	3 437	4 856	41,3	5 134	7 193	40,1	66,9	67,5
Buskerud	3 969	5 980	50,7	5 329	7 642	43,4	74,5	78,3
Vestfold	4 028	6 576	63,3	5 190	8 304	60,0	77,6	79,2
Telemark	3 477	4 994	43,6	5 544	7 015	26,5	62,7	71,2
Aust-Agder	3 727	5 701	53,0	5 086	7 279	43,1	73,3	78,3
Vest-Agder	3 784	5 896	55,8	5 550	7 560	36,2	68,2	78,0
Rogaland	4 367	6 791	55,5	4 747	6 952	46,5	92,0	97,7
Hordaland	3 914	6 162	57,4	5 051	7 109	40,7	77,5	86,7
Sogn og Fjordane	3 726	5 160	38,5	5 341	6 605	23,7	69,8	78,1
Møre og Romsdal	3 299	4 947	50,0	4 578	6 690	46,1	72,1	73,9
Sør-Trøndelag	3 839	5 848	52,3	5 469	7 113	30,1	70,2	82,2
Nord-Trøndelag	3 191	4 444	39,3	4 875	6 749	38,4	65,5	65,8
Nordland	3 262	4 737	45,2	5 349	7 255	35,6	61,0	65,3
Troms	3 888	5 681	46,1	5 690	7 509	32,0	68,3	75,7
Finnmark	2 989	4 147	38,7	5 350	6 998	30,8	55,9	59,3
Stavanger	5 277	8 532	61,7	5 362	8 424	57,1	98,4	101,3
Bergen	4 582	7 127	55,5	5 875	8 080	37,5	78,0	88,2
Trondheim	4 746	7 302	53,9	5 809	7 802	34,3	81,7	93,6

¹Prisen er per kvadratmeter bruksareal (BRA). BRA er bl.a. inkl. kjeller og boder. Presis def. finnes i NS 3940. ²Prisene er inkl. tomt, men ekskl. honorarer, gebyrer og byggelånsrenter som i gjennomsnitt utgjør ca. 4 prosent av totalprisen.

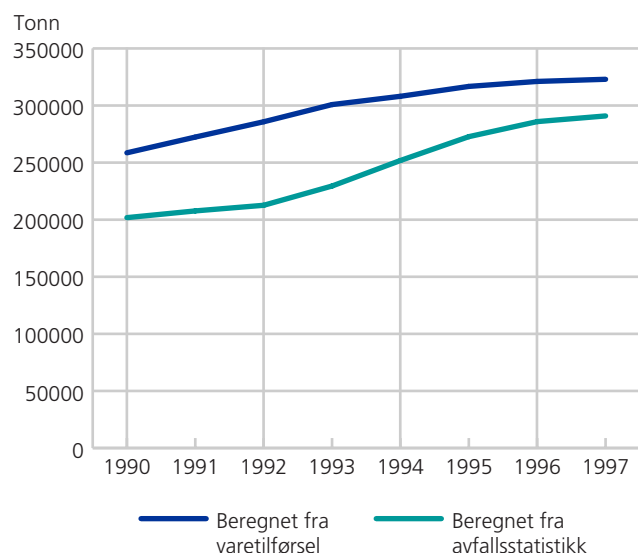
Avfallsregnskap for plast, 1986-1997

Jevn økning av plastavfall på 90-tallet

Det har vært en jevn økning av plastavfall gjennom hele 90-tallet, og i 1997 oppstod det mer enn 320 000 tonn plastavfall i Norge. Trenden de siste årene tyder imidlertid på at veksten er i ferd med å avta.

Mellom 1986 og 1997 har mengden plastavfall i Norge økt med 43 prosent. Veksten fra 1993 har imidlertid vist en svak nedgang. Nesten 50 prosent av avfallet kommer fra husholdningene, mens emballasjeavfall utgjør 26 prosent av den totale avfallsmengden. Andelen av avfallet som går til materialgjenvinning utgjør bare 3 prosent av totalmengden.

Totalt mengder plastavfall, beregnet fra varetilførsel og avfallsstatistikk. 1990-1997. Tonn

Plastavfall beregnet fra varetilførsel og avfallsstatistikk

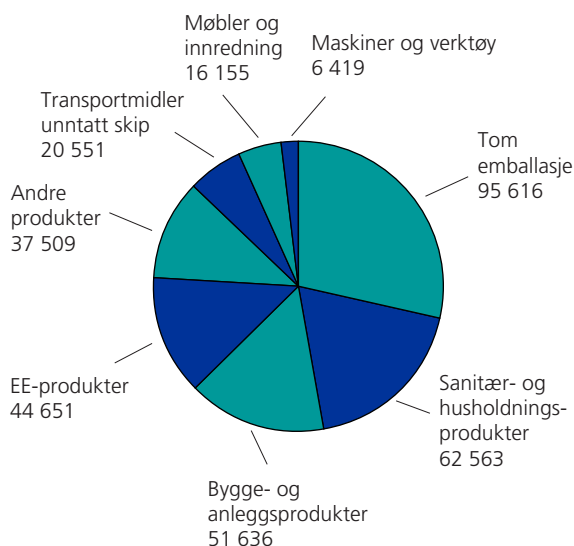
Tallene for plastavfall som presenteres her er et ledd i Statistisk sentralbyrås arbeid med å utvikle et nasjonalt avfallsregnskap. Avfallsregnskapet for plast er bygd opp som en materialbalanse mellom avfallsmengdene som oppstår hvert år og mengdene som blir registrert for behandling/disponering. To ulike metoder er benyttet for å beregne disse mengdene. Varetilførselsmetoden, som baseres på tall fra industri- og utenrikshandelstatistikk, er brukt for å beregne avfallsmengdene som teoretisk sett oppstår hvert år. Avfallsstatistikkmetoden, som tar utgangspunkt i eksisterende avfallsstatistikker, er brukt for å beregne avfallsmengdene som er levert til behandling/disponering på mottaksstasjoner hvert år.

-Resultatene fra de to ulike beregningsmetodene viser relativt stor grad av samsvar. Både samsvar i utvikling og totalmengder er størst i siste del av perioden. Det er naturlig at mengder plastavfall beregnet fra varetilførselsmetoden vil ligge noe høyere enn registrerte mengder, blant annet fordi en del avfall ikke blir fanget opp av avfallsstatistikken, og fordi en del plast kan lagres eller være i bruk lengre enn forutsatt i beregningene fra varetilførselsmetoden. Det økte samsvaret mellom de to beregningene i slutten av perioden kan indikere at en del av spriket mellom tallene fra tidligere år har skyldtes mangler i den tradisjonelle avfallsstatistikken, og at denne typen statistikk har blitt mer fullstendig de siste årene. Det er imidlertid fortsatt usikkert om dette er en stabil trend.

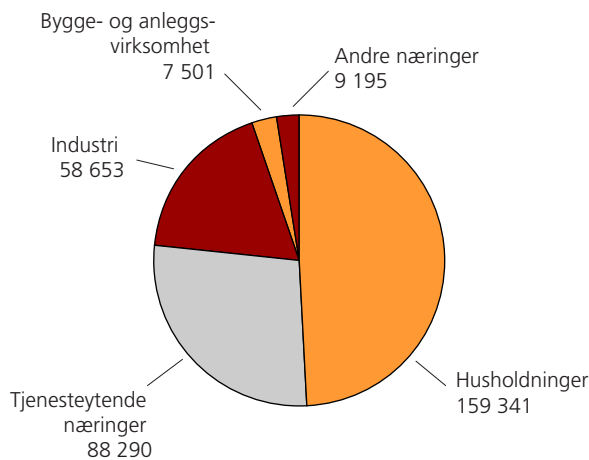
Mest plastavfall skyldes emballasje

Hvis vi fordeler den totale mengden plastavfall på produkttyper, utgjør emballasje det største bidraget med 26 prosent i 1997. Denne andelen har vært tilnærmet konstant siden 1986, med en svak reell og relativ nedgang hvis vi sammenligner tallene fra 1986 og 1997. Den eneste produktkategorien som utpeker seg med en relativt stor økning i tidsperioden, er sanitær- og husholdningsprodukter som har økt med 250 prosent. De

Total mengde plastavfall, fordelt på produkttyper. 1997. Tonn

Opprinnelse av plastavfall, etter samfunnssektor. 1997. Tonn

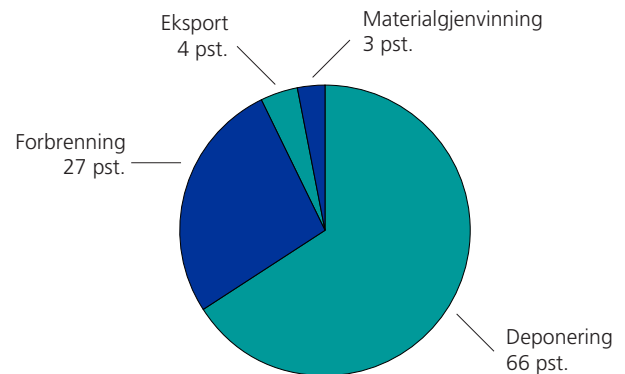

resterende produktkategoriene følger den generelle trenden med en svak økning i reelle mengder.

Husholdninger bidrar med nesten 50 prosent

Plastavfall fra husholdninger utgjorde 49 prosent av den totale mengden plastavfall i 1997. Tjenesteytende næringer stod for 27 prosent, mens industrien stod for 18 prosent av plastavfallet. Bidraget fra de ulike samfunnssektorene har ikke endret seg i betydelig grad på 90-tallet. Tallene fra husholdninger og tjenesteytende næringer viser en nedgang fra 1996 til 1997. Dette skyldes spesielle forhold i 1996, i første rekke at vrakpanten på person- og varebiler økte drastisk og førte til

Plastavfall fordelt på behandling/disponering. 1997. Prosent

at det ble levert over 200 000 kjøretøyer til kondemnering i 1996 mot 50-60 000 i normalår.

Liten andel til gjenvinning

Størstedelen av plastavfallet som leveres blir deponert. Andelen som går til gjenvinning er imidlertid økende, men utgjør fremdeles bare 3 prosent av totalmengden. Plast har høy brennverdi og en del av mengden på 27 prosent som går til forbrenning blir også gjenvunnet i form av energi. Tallene for behandlingsmåter er forholdsvis usikre, og er foreløpig bare beregnet for årene 1995-1997. Med et så kort tidsintervall er det vanskelig å trekke noen klare slutninger om eventuelle trender selv om tallene viser noen små endringer mellom 1995 og 1997.

Tabell 1 Plastavfall fordelt på produkttyper. 1986-1997. Tonn

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
I alt	225 580	238 721	234 215	243 998	258 571	272 367	285 766	300 824	308 077	316 735	321 099	322 981
Forbruksavfall i alt	224 580	237 721	233 215	242 998	257 571	271 367	284 766	299 824	307 077	315 735	320 099	321 981
Tom emballasje	58 503	67 169	55 162	62 839	70 665	76 527	77 689	80 343	77 993	76 142	70 441	71 378
Fylt emballasje	10 489	10 097	9 571	9 357	9 484	9 619	9 783	10 000	10 474	10 818	11 589	12 119
EE-produkter	35 874	37 072	38 589	39 022	41 001	42 595	43 959	45 190	44 418	44 664	44 350	44 651
Maskiner og verktøy .	4 613	5 003	5 176	5 352	5 463	5 700	5 779	5 828	5 883	5 973	6 301	6 419
Bygge- og anleggsprodukter	33 615	34 411	37 082	38 765	39 085	40 571	41 374	44 404	45 692	47 763	49 251	51 636
Sanitær- og husholdningsprodukter	17 774	19 722	22 064	24 583	27 492	30 624	37 610	42 707	48 804	55 613	61 619	62 563
Møbler og innredning	8 527	8 959	9 478	9 843	10 372	10 665	10 836	11 209	11 791	13 471	14 933	16 155
Transportmidler unn-												
tatt skip	14 883	15 214	15 513	15 388	15 898	16 140	16 749	17 993	19 591	21 332	21 869	20 551
Andre produkter	40 302	40 075	40 580	37 849	38 110	38 928	40 986	42 151	42 432	39 959	39 744	36 509
Produksjonsavfall i alt ..	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

Tabell 2 Plastavfall fordelt på opprinnelse. 1990-1997. Tonn

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
I alt.	258 571	272 367	285 766	300 824	308 077	316 735	321 099	322 981
Husholdninger	135 319	143 109	143 733	149 612	150 337	151 625	160 330	159 341
Tjenesteytende næringer	72 711	76 507	84 911	91 195	93 630	96 059	90 219	88 290
Industri	35 541	37 011	40 253	43 293	47 989	53 211	55 506	58 653
Bygge- og anleggsvirk- somhet	7 717	7 543	7 727	7 027	6 831	6 763	6 543	7 501
Andre næringer	7 283	8 197	9 142	9 696	9 289	9 077	8 500	9 195

Tabell 3 Plastavfall fordelt på behandling/disponering. 1995-1997. Prosent

	1995	1996	1997
Materialgjenvinning ¹	0	2	3
Forbrenning	29	26	27
Deponering	69	69	66
Eksport	2	3	4

¹ Kilde: Plastretur AS og SSB Industristatistikk.

Fergetransport mellom Norge og utlandet, september 1999

Liten økning av passasjerer

254 635 passasjerer reiste med ferge ut av Norge i september. Dette var en økning på 2 922 passasjerer eller 1,2 prosent sammenlignet med samme måned i fjor.

Det reiste 183 375 norske passasjerer i september, en økning på 3 432 eller 1,9 prosent i forhold til september i fjor. Antall utreiste utenlandske passasjerer var 71 260, en nedgang på 0,7 prosent fra samme måned i fjor. Det var økning på 2 568 svenske passasjerer til 11 909 passasjerer i år sammenlignet med september i fjor. Danske og tyske passasjerer hadde en nedgang på henholdsvis 3,2 prosent og 2,0 prosent i forhold til i fjor.

1 166 620 passasjerer reiste med ferge ut av Norge i 3. kvartal mot 1 195 159 passasjerer i samme periode i fjor. Dette er en nedgang på 28 539 passasjerer eller 2,4 prosent. Det var britiske, nederlandske og tyske passasjerer som hadde den største nedgangen. Dette kan blant annet skyldes fergeforbindelsen mellom

Oslo-Kiel som var ute av drift en periode i 3. kvartal. Derimot økte antall svenske passasjerer med 15,9 prosent til 52 675 i 3. kvartal i år mot 3. kvartal i fjor.

Det ble transportert 36 547 kjøretøy ut av Norge i september, hvorav 59,6 prosent var norske. Det var en økning på 1 607 kjøretøy eller 4,6 prosent sammenlignet med samme periode i fjor. 21 766 norske kjøretøy ble transportert, en økning på 10 prosent fra september i fjor. Utenlandske kjøretøy hadde en nedgang på 2,4 prosent i forhold til september i fjor.

Totalt ble det transportert 209 507 kjøretøy med ferge ut av landet i 3. kvartal, en nedgang på 2,4 prosent sammenlignet med samme periode i fjor. Norske kjøretøy utgjorde 61,1 prosent av utreiste kjøretøy.

Tabell 1 Fergetransport. Utreiste passasjerer fra Norge til utlandet, etter nasjonalitet

	I alt	Norske	Utenlandske															
			I alt	Sverige	Danmark	Finland	Storbritannia	Nederland	Belgia	Frankrike	Tyskland	Italia	Spania	Sveits	Østerrike	Europaellers	USA	Andre land
1998																		
Januar-september	2 516 988	1 727 504	789 484	94 059	296 301	7	37 261	38 175	5 113	5 869	291 111	2 417	316	3 099	1 130	10 924	3 294	408
Januar...	154 069	94 131	59 938	3 863	40 176	-	318	986	46	31	13 961	14	1	29	25	449	25	14
Februar...	178 723	116 420	62 303	5 147	47 620	-	1 238	1 001	7	19	6 923	8	-	36	1	234	61	8
Mars...	204 090	144 440	59 650	6 329	36 981	-	2 095	1 115	68	21	12 476	19	-	24	21	446	43	12
April...	216 796	167 175	49 621	9 982	20 243	-	2 872	668	174	69	14 837	8	4	81	38	511	124	10
Mai...	238 818	174 291	64 527	11 302	21 057	1	4 242	1 679	190	102	24 426	39	12	60	44	703	640	30
Juni...	329 333	237 851	91 482	11 969	24 110	2	4 923	4 968	596	746	41 277	104	10	404	168	1 338	811	56
Juli...	556 849	401 801	155 048	20 437	48 933	4	6 843	9 624	1 894	2 300	59 343	321	68	1 407	379	2 766	640	89
August...	386 597	211 452	175 145	15 689	33 733	0	9 399	15 037	1 907	2 475	89 613	1 782	157	939	362	3 307	606	139
September	251 713	179 943	71 770	9 341	23 448	0	5 331	3 097	231	106	28 255	122	64	119	92	1 170	344	50
1999¹																		
Januar-september	2 584 246	1 809 878	774 368	112 353	303 349	31	27 271	30 034	3 809	4 487	267 528	2 081	208	3 184	1 087	16 499	2 144	303
Januar...	148 581	92 582	55 999	3 100	36 181	0	250	918	37	24	15 080	12	0	48	7	312	13	17
Februar...	199 507	129 354	70 153	7 420	50 688	5	1 252	1 755	28	67	8 470	11	1	30	8	396	21	1
Mars...	238 708	169 483	69 225	9 962	42 639	1	1 897	704	23	88	13 511	7	8	14	7	308	35	21
April...	227 304	173 079	54 225	11 890	21 958	0	2 681	843	88	50	16 187	4	0	30	37	402	39	16
Mai...	260 367	195 586	64 781	13 191	21 827	6	2 679	1 649	285	63	23 414	20	6	76	31	1 230	285	19
Juni...	343 159	257 177	85 982	14 115	24 439	5	2 822	3 836	384	494	36 300	80	6	385	170	2 488	428	30
Juli...	536 741	390 680	146 061	22 499	49 532	2	4 025	7 010	1 374	1 582	52 992	342	46	1 364	443	4 298	501	51
August...	375 244	218 562	156 682	18 267	33 382	4	7 788	11 170	1 360	2 028	73 897	1 486	122	1 117	312	5 107	541	101
September	254 635	183 375	71 260	11 909	22 703	8	3 877	2 149	230	91	27 677	119	19	120	72	1 958	281	47

¹Tallene for 1999 er foreløpige og kan bli endret senere.

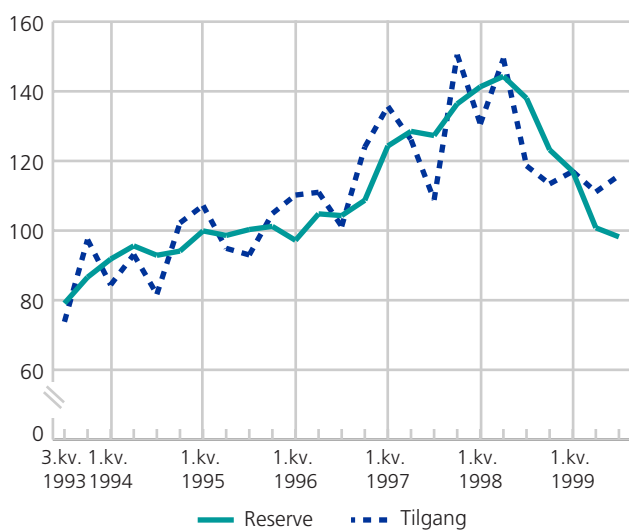
Ordrestatistikk. Industri, 3. kvartal 1999

Økt ordretilgang fra eksportmarkedet

Industrien har hatt en økning i total ordretilgang på om lag 42 prosent fra 2. til 3. kvartal i år, regnet i årsvekst i trend. Dette er et resultat av en enkelt stor ordre fra eksportmarkedet til transportmiddelindustrien.

Tilgangen av ordre fra norsk marked ligger 13 prosent under nivået på samme tid i fjor. Nedgangen er sterkest i transportmiddelindustri (32 prosent), metallvareindustri (25 prosent) og metallindustri (15 prosent). Enkelte av næringene kan vise til en viss økning i nye ordre fra eksport i 3. kvartal, men de store utslagene skapes av enkeltstående ordre fra eksport i transportmiddelindustrien. Den totale ordreserven går likevel ned - for femte kvartal på rad.

Ordretilgang og ordreserver totalt. Ujustert. 3. kvartal 1993-3. kvartal 1999. 1995=100

Store utslag i transportmiddelindustrien

Tall for 3. kvartal viser sterk oppgang i ordretilgangen fra eksportmarkedet for næringen. Dette skyldes i første rekke en spesielt stor ordre. Holdes denne utenfor beregningene, viser tallene for eksport en svak oppgang i forhold til foregående kvartal. Innenlandske ordre viser derimot en relativt sterk nedgang. Til tross for den spesielt store ordren er likevel total ordreser-

ve på om lag samme nivå som i 2. kvartal. Næringen tærer nå sterkt på sin reservebeholdning.

Nedgang i innenlands ordre for metallvareindustrien

Ordretilgangen går kraftig ned for metallvareindustrien fra 2. til 3. kvartal i år og det er det norske markedet som svikter. Regnet i årsvekst var nedgangen på 16 prosent, og næringen har erfart nedgang i alle kvartaler så langt i år. Ordre fra eksportmarkedet viser imidlertid en svak oppgang uten at dette får vesentlig virkning på det totale bildet. Ordreserven er også svekket med en nedgangen på vel 31 prosent fra 2. til 3. kvartal.

Andre næringer

Treforedlingsindustrien forsetter sin positive trend, og har også i dette kvartalet hatt økt ordretilgang i forhold til forrige kvartal. Ordreservene ligger likevel fortsatt på et svært lavt nivå i forhold til 1995.

Ordretilgangen og ordreservene for tekstil- og bekledningsindustrien har vært relativt stabile de siste årene frem til 2. kvartal i år. Tall for 3. kvartal viser derimot en kraftig svikt i ordretilgang og ordreserve. Spesielt sterk har nedgangen vært for bekledningsvareindustrien, med reduksjon i tilgang på 18 prosent i forholdt til foregående kvartal, regnet i årsvekst i trend.

Ordretilgang og ordreserve. Endringstall. 1995=100

Næring	Tilgang (trend) ¹		Reserve (ujustert)
	1. Kv. 99-2. kv. 99	2. Kv. 99-3. kv. 99	3. Kv. 98-3. kv. 99
Total	18,7	41,5	-28,8
Kjemiske råvarer	-5,3	-3,7	-41,1
Metallindustri	8,6	4,7	-0,6
Maskinindustri	27,6	42,3	-28,8
Oljeplattformer	12,2	-3,4	-40,9

¹Tallene viser den årlige endringen i trendserien, regnet på grunnlag av endring fra foregående kvartal.

Hotell- og restaurantvirksomhet, registerstatistikk 1997

Økt hotell- og restaurantomsetning

I 1997 omsatte hotell- og restaurantbransjen for 33,55 milliarder kroner. Dette var en økning fra 1996 på 7,8 prosent. De to største næringshovedgruppene, hotellvirksomhet og restaurantvirksomhet, hadde en omsetning på henholdsvis 13,21 og 14,88 milliarder kroner.

For begge næringshovedgruppene var det økning fra 1996, på henholdsvis 6,4 og 9,4 prosent.

De to største gruppene er drift av hoteller, pensjonater og moteller med restauranter som omsatte for 12,54 milliarder kroner i 1997, samt drift av restauranter og kafeer som hadde en omsetning på 13,27 milliarder kroner. For begge disse næringene var det økning i omsetningen fra 1996, på henholdsvis 7,8 og 12,2 prosent.

Servering har større volum enn overnatting

Av de 33,55 milliarder kroner som hele næringen hotell- og restaurantvirksomhet omsatte for i 1997, var 26,34 milliarder kroner omsetning fra servering mens 7,21 milliarder kroner var overnattingsomsetning. For gruppen drift av hoteller, pensjonater og moteller med restaurant hadde omsetningen fra servering og fra overnatting om lag samme volum.

Tabellen nedenfor viser nivået for de ulike næringsgrupper for 1997. Det er ikke beregnet tilsvarende tall for 1996, slik at utviklingen fra 1996 til 1997 ikke kan

gis. Det er nærmere omtale av beregningsopplegget i "om statistikken" som ligger i venstre spalte.

Hotell- og restaurantvirksomhet. Overnattings- og serveringsomsetning, etter næringsgruppe. 1997

	I alt	Servering	Overnatting
55 Hotell- og restaurantvirksomhet	33 552 835	26 341 965	7 210 870
55.1 Hotellvirksomhet	13 212 146	6 782 156	6 429 990
55.11 Drift av hoteller, pensjonater og moteller med restaurant	12 544 068	6 715 348	5 828 720
55.12 Drift av hoteller, pensjonater og moteller uten restaurant	668 078	66 808	601 270
55.2 Annen overnatting	866 373	85 494	780 879
55.21 Drift av vandrerhjem og turisthytter	251 452	85 494	165 958
55.22 Drift av campingplasser	480 468	0	480 468
55.23 Overnatting ellers	134 453	0	134 453
55.3 Restaurantvirksomhet	14 877 976	14 877 976	0
55.4 Drift av barer	694 332	694 332	0
55.5 Kantine- og cateringvirksomhet	3 902 008	3 902 008	0

Tabell 1 Hotell- og restaurantvirksomhet. Bedrifter, omsetning¹ og sysselsetting², etter eieform og næringsundergruppe. 1997

Næringsundergruppe	I alt	Enkeltmannsforetak	Ansvarlig selskap	Aksjeselskap	Annen eieform
55 Hotell- og restaurantvirksomhet					
Bedrifter	9 976	3 814	497	4 853	812
Omsetning	33 552 836	4 211 352	702 642	26 950 335	1 688 507
Sysselsetting	81 525	12 753	2 098	62 167	4 507
55.11 Drift av hoteller, pensjonater og moteller med restaurant					
Bedrifter	1 273	239	44	940	50
Omsetning	12 544 068	796 771	166 325	11 244 742	336 230
Sysselsetting	27 056	1 980	424	23 800	852
55.12 Drift av hoteller, pensjonater og moteller uten restaurant					
Bedrifter	183	62	16	93	12
Omsetning	668 078	63 063	23 609	557 505	23 901
Sysselsetting	1 506	177	65	1 183	81
55.21 Drift av vandrerhjem og turisthytter					
Bedrifter	299	138	20	57	84
Omsetning	251 452	92 344	19 960	75 978	63 170
Sysselsetting	672	245	59	163	205
55.22 Drift av campingplasser					
Bedrifter	682	447	57	139	39
Omsetning	480 468	182 693	43 367	209 986	44 422
Sysselsetting	1 112	571	102	357	82
55.23 Overnatting ellers					
Bedrifter	150	48	12	47	43
Omsetning	134 453	25 569	7 789	60 981	40 114
Sysselsetting	342	63	17	132	130
55.301 Drift av restauranter og kafeer					
Bedrifter	4 551	1 560	210	2 478	303
Omsetning	13 267 298	1 852 631	317 995	10 546 836	549 836
Sysselsetting	35 158	5 771	965	26 780	1 642
55.302 Drift av gatekjøkken, salatbarer og pølseboder					
Bedrifter	1 199	771	86	296	46
Omsetning	1 610 678	739 448	78 549	752 471	40 210
Sysselsetting	5 014	2 494	262	2 114	144
55.40 Drift av barer					
Bedrifter	226	57	10	145	14
Omsetning	694 332	86 832	15 399	552 762	39 339
Sysselsetting	2 222	276	98	1 734	114
55.51 Kantiner drevet som selvstendig virksomhet					
Bedrifter	866	229	19	412	206
Omsetning	1 650 032	143 627	13 738	991 899	500 768
Sysselsetting	4 114	505	46	2 394	1 169
55.52 Cateringvirksomhet					
Bedrifter	547	263	23	246	15
Omsetning	2 251 977	228 374	15 911	1 957 175	50 517
Sysselsetting	4 329	671	60	3 510	88

¹ Ikke medregnet merverdiavgift (1 000 kroner.). ² Gjennomsnittlig antall personer over året.

Tabell 2 Hotell- og restaurantvirksomhet. Bedrifter, omsetning¹ og sysselsetting², etter omsetning og næringsundergruppe. 1997

Næringsundergruppe	I alt	Omsetning (1 000 kr)						
		-99	100-499	500-999	1 000-1 999	2 000-4 999	5 000-9 999	10 000-
55 Hotell- og restaurantvirksomhet								
Bedrifter	9 976	1 141	1 706	1 548	1 978	2 123	878	602
Omsetning	33 552 835	28 215	479 230	1 141 894	2 806 038	6 442 555	6 281 566	16 373 337
Sysselsetting	81 525	1 680	2 501	3 754	7 933	17 355	15 165	33 137
55.11 Drift av hoteller, pensjonater og moteller med restaurant								
Bedrifter	1 273	109	94	114	137	244	282	293
Omsetning	12 544 068	1 600	25 033	87 041	200 697	794 181	2 171 570	9 263 946
Sysselsetting	27 056	296	141	326	571	2 191	5 060	18 471
55.12 Drift av hoteller, pensjonater og moteller uten restaurant								
Bedrifter	183	18	29	30	30	40	15	21
Omsetning	668 078	486	7 850	22 152	44 076	129 247	105 547	358 721
Sysselsetting	1 506	8	61	66	108	270	293	700
55.21 Drift av vandrerhjem og turisthytter								
Bedrifter	299	74	77	78	40	26	4	-
Omsetning	251 452	2 129	21 073	61 254	56 485	83 281	27 230	-
Sysselsetting	672	52	92	181	98	178	71	-
55.22 Drift av campingplasser								
Bedrifter	682	151	254	143	81	43	8	2
Omsetning	480 468	5 882	66 475	96 673	112 143	115 993	:	:
Sysselsetting	1 112	104	297	250	175	184	61	41
55.23 Overnatting ellers								
Bedrifter	150	27	45	38	21	16	3	-
Omsetning	134 453	968	12 223	27 928	27 847	48 263	17 225	-
Sysselsetting	342	23	59	91	50	75	44	-
55.301 Drift av restauranter og kafeer								
Bedrifter	4 551	432	674	675	847	1 270	420	233
Omsetning	13 267 298	9 339	194 432	496 769	1 234 414	3 801 995	2 904 944	4 625 404
Sysselsetting	35 158	745	1 039	1 762	3 683	10 562	7 217	10 150
55.302 Drift av gatekjøkken, salatbarer og pølseboder								
Bedrifter	1 199	176	232	198	352	200	36	5
Omsetning	1 610 678	3 094	63 055	149 807	492 779	583 728	:	:
Sysselsetting	5 014	274	341	505	1 496	1 586	643	169
55.40 Drift av barer								
Bedrifter	226	15	24	25	31	93	29	9
Omsetning	694 332	163	6 880	17 737	46 206	290 747	197 530	135 069
Sysselsetting	2 222	24	91	87	124	838	599	459
55.51 Kantiner drevet som selvstendig virksomhet								
Bedrifter	866	55	164	176	314	106	34	17
Omsetning	1 650 032	1 951	49 929	128 396	398 522	318 335	240 912	511 988
Sysselsetting	4 114	86	232	341	1 066	784	509	1 096
55.52 Cateringvirksomhet								
Bedrifter	547	84	113	71	125	85	47	22
Omsetning	2 251 976	2 605	32 280	54 137	192 868	276 785	323 068	1 370 232
Sysselsetting	4 329	68	148	145	562	687	668	2 051

¹ Ikke medregnet merverdiavgift (1 000 kr). ² Gjennomsnittlig antall personer over året.

Tabell 3 Hotell- og restaurantvirksomhet. Omsetning¹, etter næringshovedgruppe og fylke. 1997

Fylke	Hotell- og restaurantvirksomhet	Hotellvirksomhet	Annen overnatting	Restaurantvirksomhet	Drift av barer	Kantine- og cateringvirksomhet
1993	23 386 532	9 697 507	643 911	10 181 064	728 882	2 135 168
1994	24 319 868	10 600 821	729 244	10 304 803	716 061	1 968 939
1995	25 873 134	11 269 139	720 128	11 100 524	667 223	2 116 119
1995	29 063 020	12 467 331	814 654	12 786 425	710 809	2 283 802
1996	31 136 016	12 412 376	895 673	13 570 745	738 241	3 518 982
1997	33 552 835	13 212 146	866 373	14 877 976	694 332	3 902 008
Østfold	989 843	215 883	18 075	655 186	34 002	66 697
Akershus	2 770 770	970 954	8 033	1 125 245	41 139	625 400
Oslo	7 688 376	2 599 740	31 280	3 955 667	125 045	976 644
Hedmark	918 247	394 282	36 031	435 179	9 857	42 898
Oppland	1 722 742	1 067 421	139 715	453 732	17 385	44 490
Buskerud	1 855 272	986 755	78 595	633 456	26 337	130 130
Vestfold	1 111 153	365 983	43 841	618 135	10 535	72 660
Telemark	1 158 296	528 427	44 812	486 182	28 380	70 494
Aust-Agder	591 818	235 897	46 718	279 722	2 786	26 695
Vest-Agder	970 977	370 998	49 061	458 206	40 347	52 366
Rogaland	2 666 576	724 075	24 271	1 156 624	137 973	623 633
Hordaland	3 214 396	1 181 266	62 214	1 226 535	63 688	680 692
Sogn og Fjordane	874 509	551 024	41 096	263 621	9 981	8 786
Møre og Romsdal	1 285 225	585 296	40 232	554 342	31 502	73 853
Sør-Trøndelag	1 966 581	770 161	55 607	976 223	31 995	132 595
Nord-Trøndelag	593 672	249 769	18 196	263 454	13 310	48 943
Nordland	1 462 269	661 111	77 442	607 198	14 430	102 088
Troms	1 193 603	496 210	28 608	531 866	38 893	98 025
Finnmark	518 511	256 894	22 544	197 404	16 750	24 919

¹ Ikke medregnet merverdiavgift 1 000 kr.**Tabell 4 Hotell- og restaurantvirksomhet. Omsetning¹, etter tallet på sysselsatte² og fylke. 1997**

Fylke	Sysselsetting							
	I alt	0-1	2	3-4	5-9	10-19	20-49	50-
1993	23 386 532	1 446 166	917 004	1 768 856	3 376 909	4 134 701	5 293 739	6 449 157
1994	24 319 868	1 047 543	917 446	1 858 838	3 700 258	3 957 242	5 839 383	6 999 158
1995	25 873 134	1 322 199	1 033 540	1 877 136	3 932 649	4 234 091	6 065 919	7 407 600
1995	29 063 020	1 360 241	1 220 912	2 149 170	4 924 999	4 252 220	7 275 716	7 879 763
1996	31 136 016	1 585 032	1 728 039	2 111 053	4 700 814	5 952 885	6 147 780	8 910 415
1997	33 552 835	1 931 585	1 058 410	2 187 698	5 074 419	5 985 810	8 177 458	9 137 455
Østfold	989 843	64 507	45 072	88 132	208 650	224 413	:	:
Akershus	2 770 770	360 222	64 329	146 857	333 747	307 482	806 345	751 787
Oslo	7 688 376	344 224	208 038	451 501	1 105 085	1 277 460	1 507 683	2 794 384
Hedmark	918 247	57 932	32 288	69 425	192 255	172 033	306 350	87 966
Oppland	1 722 742	109 405	72 569	130 727	269 405	308 801	575 835	255 999
Buskerud	1 855 272	90 215	81 230	127 257	289 622	347 680	368 536	550 731
Vestfold	1 111 153	95 486	48 207	91 620	170 843	234 327	268 564	202 106
Telemark	1 158 296	80 683	39 474	94 990	179 270	179 074	402 315	182 489
Aust-Agder	591 818	41 999	22 344	41 186	143 601	135 662	:	:
Vest-Agder	970 977	41 718	26 104	62 644	194 079	172 474	217 033	256 925
Rogaland	2 666 576	107 150	43 535	96 912	335 526	461 266	660 253	961 935
Hordaland	3 214 396	127 186	96 743	147 343	399 407	415 962	950 586	1 077 170
Sogn og Fjordane	874 509	47 311	38 456	60 555	127 251	166 460	158 102	276 373
Møre og Romsdal	1 285 225	93 318	49 748	123 465	215 225	299 162	345 991	158 316
Sør-Trøndelag	1 966 581	74 147	36 774	132 942	238 239	428 817	602 001	453 661
Nord-Trøndelag	593 672	27 333	13 502	52 632	126 996	144 283	77 603	151 322
Nordland	1 462 269	96 291	85 589	153 025	253 024	330 602	198 683	345 054
Troms	1 193 603	34 300	26 538	66 698	183 987	231 201	247 866	403 012
Finnmark	518 511	38 157	27 871	49 785	108 205	148 650	110 138	35 704

¹ Ikke medregnet merverdiavgift (1 000 kr). ² Gjennomsnittlig antall personer over året.

Bankkrisen

Finansnæringen gjennomgikk en omfattende krise på slutten av 1980- og begynnelsen av 1990-tallet. Krisen var på sitt sterkeste rundt 1991, da staten måtte gripe inn for å "redde" bankene.

Etter en periode med sterk utlånsvekst på 1980-tallet, fikk både husholdninger og foretak problemer med å innfri sine lån, og flere banker tapte hele sin egenkapital.

Viktige deler av bakgrunnen for bankkrisen lå i forhold vedrørende konjunkturutviklingen og bankenes og myndighetenes atferd på 1980-tallet. Regler og praksis om tapsføring og kapitaldekning hadde også innvirkning på kriseforløpet. Problemene begynte for alvor å gjøre seg gjeldende i 1987, da flere banker opplevde dårlige resultater og økende tap på utlån og garantier. På begynnelsen av 1990-tallet forsterket problemene seg, og statlige organer måtte gripe inn for å håndtere krisen som oppsto.

Deregulering og konjunktursvingninger

Selv om problemene i finansnæringen ikke var på sitt mest markante før på 1990-tallet, hadde den sine røtter flere år tilbake i tid. Dereguleringen av finansmarkedene i 1984-1985 førte til at både husholdninger og foretak lettere fikk lån. Spesielt var opphevelsen av kravet om tilleggsreserver i 1984 av betydning. Kravet påla bankene å plassere et beløp tilsvarende en viss andel av veksten i forvaltningskapitalen på en ikke-rentebærende konto i Norges Bank. Dette gjorde det svært kostbart for bankene å øke sine utlånsvolum, og kravet ble i praksis sett på som ensbetydende med direkte regulering av bankenes utlån. Kredittveksten ble til gjengjeld forsøkt kontrollert gjennom kravet om primærreserver. Kravet påla bankene å holde visse reserver i form av sedler og skillemynt som innskudd i Norges Bank og i norske statskasseveksler.

Dereguleringen på kredittmarkedet falt sammen med høykonjunkturen på midten av 1980-tallet, og bankenes utlån steg i denne perioden med omtrent 20 prosent i året. De disponerte utlånene fra bankene økte fra totalt 157 milliarder kroner i 1983 til 415 milliarder i 1987. Bankenes utlånspolitikk i denne perioden var en viktig drivkraft bak den kraftige investerings- og forbruksveksten som fant sted, og husholdningenes forbruk ble i denne perioden delvis finansiert gjennom låneopptak. Det var også vekst i innskudd i bankene, men denne veksten var ikke sterk nok til å finansiere utlånene. Utlånene ble derfor i stor grad finansiert gjennom kortsiktige låneopptak i utlandet, samt lån i Norges Bank. Spesielt var innlånene fra utlandet prob-

lematisk, ettersom de ble svært utsatt for svingninger i valutakursen.

Blant annet for å dempe kredittexpansjonen, ble penge- og kredittpolitikken strammet til ved inngangen av 1986. Primærreservekravene økte og tilleggsreservekravet ble midlertidig gjeninnført i en modifisert form, og den stramme penge- og kredittpolitikken ble opprettholdt ut 1980-årene. Med fall i oljeprisen, inflasjonspress og renteøkning, ble høykonjunkturen i første del av 1980-tallet etterfulgt av lavkonjunktur i årene 1987-1990. Lavkonjunkturen i Norge falt sammen med en generell internasjonal konjunkturedgang, noe som var med på å forsterke problemene i finansnæringen.

Generell bankkrise og krisehåndtering

I 1987 opplevde bankene og finansieringsselskapene de første store tapene på utlån og garantier, og for første gang oversteget de årlige gjennomsnittlige tapene 1 prosent av utlånene. Imidlertid overholdt næringen sett under ett de daværende kapitaldekningskravene. Samtidig førte en generell nedgang på børsene til at bankene tapte betydelige beløp på verdipapirmarkedet. Et kraftig fall i eiendomsprisene hadde også stor betydning for bankenes store tap på slutten av 1980-tallet. Det påfølgende året hadde de første bankene tapt sine egenkapitalbeholdninger. Flere tiltak ble satt i gang. Flere banker fusjonerte, og forretnings- og sparebankenes sikringsfond stilte garantier for at bankene ville oppfylle sine forpliktelser. I noen tilfeller ble det også gitt spesielt gunstige lån fra Norges Bank, og enkelte banker ble satt under offentlig administrasjon.

Etter to år med negative resultater, hadde bankene positive resultater i 1989. Til tross for dette ble det etter hvert klart at det var en risiko for en generell krise i banknæringen, det vil si en situasjon der store deler av bankvesenet ikke kunne utføre sine oppgaver. Bankenes egne sikringsfond var sterkt svekket og kunne ikke lenger dekke bankenes kapitalbehov. Som en følge av dette ble Statens Banksikringsfond vedtatt opprettet våren 1991. Opprettelsen av Statens Banksikringsfond hadde til formål å understøtte soliditeten i det norske banksystemet i krisesituasjoner, og å medvirke til at bankenes egne sikringsfond i en slik situasjon kunne sikre innskytternes interesser. Høsten 1991 ble Statens Bankinvesteringsfond opprettet, med formål å delta som investor ved emisjoner av ansvarlig kapital i norske banker.

Bankkrisen nådde et dramatisk høydepunkt denne høsten, da aksjekapitalen til to store forretningsbanker ved kongelig resolusjon ble skrevet ned til null. Dette skjedde med ytterligere en forretningsbank i 1993. Kravet om tilfredsstillende kapitaldekning i disse bankene ble nådd ved at Statens Banksikringsfond skjøt inn ny aksjekapital.

I 1991 kom nye regler for kapitaldekning som skulle sikre at bankene til enhver tid skulle ha en forsvarlig

kapitaldekning og derigjennom sikre god soliditet. I 1991 etablerte Kredittilsynet nye forskrifter om føring av tap på utlån og garantier som fikk anvendelse fra regnskapsåret 1992. Forskriften skiller mellom spesifiserte avsetninger, som er avsetninger til dekning av påregnelige tap, og uspesifiserte tapsavsetninger, som skal dekke tap på engasjementer som ikke er identifiserte.

Tap og utlån. 1983-1991

	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Forretningsbanker¹									
Utlån ²	91 693	119 183	152 128	203 608	242 352	250 545	276 962	332 052	310 573
Tap på utlån og garantier i prosent av utlån ³	0,35	0,38	0,52	0,68	1,39	2,26	1,91	2,47	5,80
Sparebanker									
Utlån ²	64 889	80 505	111 073	146 547	173 067	186 689	192 511	197 734	197 044
Tap på utlån og garantier i prosent av utlån ³	0,19	0,21	0,23	0,35	1,05	1,65	2,67	1,94	2,16

¹F.o.m. 1990 inkl. Postbanken og Postgiro. ²Disponerte utlån. Millioner kroner. ³Kilde: NOU 1992: 30 Bankkrisen.

Ny statistikk i uke 46

- 15.11. Kostnadsindeks for lastebiltransport, oktober 1999
- 15.11. Utenrikshandelen med varer, oktober 1999
- 15.11. Skattetall for OECD-land, 1998

- 16.11. Befolkningsstatistikk. Folkemengde 1. oktober 1999 og endringene i 3. kvartal
- 16.11. Godstransport med lastebil over grensen, 3. kvartal 1999

- 17.11. Befolkningsframskrivninger. Nasjonale og regionale tall, 1999-2050
- 17.11. Industriens energibruk. Foreløpige tall, 1998

- 18.11. Skatteregnskapsstatistikk, januar-oktober 1999
- 18.11. Statsregnskapets inntekter og utgifter, 3. kvartal 1999

- 19.11. Harmoniserte konsumprisindekser EU/EØS, oktober 1999
- 19.11. Lagerstatistikk. Industri, 3. kvartal 1999
- 19.11. Omsetningsstatistikk. Olje- og gassutvinning, industri, bergverksdrift og kraftforsyning, mai/juni 1999

